

## **Objaśnienia wartości przyjętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej**

### **Gminy Tczew**

#### **Uwagi ogólne**

"Wieloletnia Prognoza Finansowa", zwana dalej WPF, stanowi instrument zarządzania finansami jednostek samorządu terytorialnego i została ustanowiona przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych /Dz.U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm./. Aktualna WPF Gminy Tczew została opracowana w oparciu o Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Tczew obejmującą okres 2014 - 2018. Wobec ustawowego unormowania regulującego, iż WPF może stanowić podstawę do zaciągania zobowiązań wieloletnich, niniejsza edycja WPF Gminy Tczew jest naturalną kontynuacją jej poprzedniego wydania.

"Wieloletnia Prognoza Finansowa" jest dokumentem strategicznym służącym ocenie długoterminowego potencjału Gminy w celu zaprognozowania niezbędnych wydatków bieżących oraz ustalenia możliwości inwestycyjnych w kontekście efektywnego zarządzania środkami zwrótnymi, finansującymi potrzeby rozwojowe.

"Wieloletnia Prognoza Finansowa" to także dokument służący podniesieniu poziomu transparentności, przejrzystości i jawności działań władz samorządowych oraz ocenie standingu finansowego i zdolności kredytowej Gminy.

Zakres przedmiotowy "Wieloletnia Prognoza Finansowa" został rozszerzony o informacje uzupełniające, będące uszczegółowieniem pierwszych trzech lat okresu prognozowanego.

Przedstawiona obecnie Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Tczew została sporządzona na lata 2015 – 2019. Opracowana została w oparciu o dane wynikające z projektu budżetu na rok 2015, jak również w oparciu o prognozowane wykonanie budżetu za 2014 r. i wykonanie budżetu za lata 2012 i 2013. Mając na uwadze art. 243 ust. 2 ustawy o finansach publicznych w załączniku nr 1 uchwały przedstawiona została kolumna zawierająca planowane wartości wykazane w sprawozdaniu z wykonania budżetu gminy za trzy kwartały 2014 r. Kolumna ta zawiera jedynie dane, które są niezbędne do wyliczenia wskaźnika na 2015 r. dotyczącego maksymalnego poziomu spłat rat kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Gminę Tczew, zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Poniżej znajdują się objaśnienia do pozycji przyjętych w załączniku nr 1 do Wieloletniej Prognozy Finansowej. Przedstawiona Wieloletnia Prognoza Finansowa jest zgodna z wartościami przyjętymi w projekcie budżetu gminy Tczew na rok 2015. Przedstawiony układ załączników jest zgodny z wzorami określonymi przez Ministra Finansów w rozporządzeniu z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego oraz udostępniony w systemie BeSTi@.

#### **I. Dochody**

Dochody Gminy zostały opracowane w podziale na dochody bieżące i dochody majątkowe, z wyszczególnieniem dochodów ze sprzedaży majątku. Prognozuje się, iż w okresie pierwszych czterech lat prognozy tj od 2015 do 2018 roku łączne dochody wyniosą 166 697 400 zł, w tym dochody unijne 2 700 000 zł. Dochody na rok 2015 przyjęto zgodnie z planowanymi dochodami budżetu Gminy Tczew na rok 2015.

Założono na lata 2016-2019 coroczny wzrost dochodów bieżących (kolumna 1) na poziomie:

- rok 2016 o 7,5 %,
- rok 2017 o 1,8 %,
- rok 2018 o 0,1 %,
- rok 2019 o 1,0 %.

Przy planowaniu dochodów z podatków i opłat przyjęto coroczną waloryzację stawek podatku oraz zakłada się wzrost wpływów z podatku od nieruchomości spowodowany zwiększeniem liczby podmiotów gospodarczych oraz rozpoczętą budową hal przez podmioty gospodarcze. Prognozuje się, iż dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych w lata 2016-2018 wyniosą 21 531 000 zł. W perspektywie najbliższych lat przewiduje się następującą dynamikę dochodów z PIT: w stosunku do poprzedniego roku w 2017 r. i 2018 r. wzrosną o 6,0 % i 2,5%. Czynnikiem decydującym w omawianej kwestii jest rozwój budownictwa mieszkaniowego i wzrost liczby ludności charakteryzującej się korzystną ze względów demograficznych strukturą wiekową.

W pozycji dochody majątkowe (kolumna 1.2.2) na lata 2015 - 2017 przyjęto planowane dochody ze środków z Unii Europejskiej, które wynikają z planowanych przedsięwzięć realizowanych przy udziale środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych. W ramach dochodów majątkowych mieszczą się również dochody ze sprzedaży majątku (kolumna 1.2.1). Dochody ze sprzedaży majątku zostały zaplanowane w oparciu o szacunek własny.

## II. Wydatki

Poziom prognozowanych wydatków zdeterminowany jest zakresem realizowanych zadań oraz możliwościami finansowymi Gminy Tczew. Poziom prognozowanych wydatków wpisuje się w konsekwentnie realizowany program ograniczenia deficytu budżetu Gminy, z perspektywą generowania nadwyżek budżetowych począwszy od 2016 r. Działanie to jest niezbędne dla sukcesywnej, planowanej spłaty zadłużenia. Założony poziom wydatków zapewnia jednocześnie realizację strategicznego celu Gminy jakim jest zagwarantowanie środków na modernizację i poprawę konkurencyjności Gminy.

Reasumując prognozowany poziom wydatków Gminy w WPF 2015-2019 zapewnia w prognozowanym okresie spłatę zadłużenia Gminy przy zagwarantowaniu środków na rozwój. Zgodnie z Prognozą łączne wydatki w latach 2015-2019 wyniosą 206 070 550 zł, z tego wydatki bieżące 170 270 200 zł i wydatki majątkowe 35 800 350 zł ( 17,37 % wydatków ogółem). W perspektywie najbliższych pięciu lat przewiduje się następującą dynamikę wydatków: w 2015 r. w stosunku do poprzedniego roku zmaleją o 11,95 %, w 2016 r. zmaleją o 7,29 %, w 2017 r. wzrosną o 1,96 %, w 2018 r. wzrosną o 1,58 %, w 2019 r. wzrosną o 0,84 %.

Dane te ulegną zmianie z uwagi na przewidywane włączenie do prognozy środków z Unii Europejskiej z kolejnego okresu programowania rozpoczynającego się od 2015 roku.

Ograniczenia formalno - prawne dla wydatków bieżących w horyzoncie rocznym i wieloletnim wynikają z konieczności respektowania od 2011 r. na etapie planowania i realizacji budżetu zasady zrównoważonego budżetu bieżącego wyrażonej w art. 242 ustawy o finansach publicznych. Priorytetem w zakresie planowania wydatków bieżących będzie zapewnienie prawidłowego funkcjonowania obiektów i urządzeń gminnej infrastruktury technicznej i społecznej oraz zaspokojenie bieżących potrzeb w związku z realizacją zadań Gminy. Wydatki bieżące zostały ustalone przy generalnym założeniu utrzymania

dotychczasowego zakresu i poziomu usług publicznych świadczonych przez Gminę na rzecz mieszkańców z rozszerzeniem zadań o nowy system gospodarki odpadami (od 1 lipca 2013 r.). Obniżenie możliwości finansowych budżetu ze względu na ograniczone dochody wymaga od dysponentów zwiększenia efektywności gospodarowania środkami publicznymi, w szczególności w obszarach, które generują najwyższe koszty bieżące. Konieczne będzie utrzymanie zwiększonej dyscypliny budżetowej w zakresie tych kategorii wydatków, m. in. poprzez rygorystyczne respektowanie zasady oszczędności zdefiniowanej w ustawie o finansach publicznych jako uzyskiwanie najlepszych efektów z danych nakładów.

Wydatki bieżące oszacowane zostały na podstawie wykonania lat poprzednich, w roku 2015 ujęta została kwota wydatków wynikających z projektu budżetu Gminy na rok 2015. Zgodnie z art. 226 ust 2 pkt 2 w ramach wydatków bieżących wyodrębniono wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane (kolumna 11.1) oraz wydatki związane z funkcjonowaniem organów jednostek samorządu terytorialnego rozdział 75022 i 75023 klasyfikacji budżetowej (kolumna 11.2). Wyodrębniono również wydatki bieżące związane z realizacją przedsięwzięć wieloletnich (kolumna 11.3), wykaz tych przedsięwzięć znajduje się w załączniku nr 2 do WPF, jak również wyodrębniono zgodnie z wymogami ustawowymi pozycję wydatków na obsługę gwarancji i poręczeń (kolumna 2.1.1 i 2.1.1.1), w wierszu tym nie wykazuje się żadnych kwot, gdyż na chwilę obecną nie udzielono żadnych poręczeń i gwarancji i nie są one również planowane w latach następnych. Wyszczególniono również pozycję wydatków związanych z obsługą długu (kolumna 2.1.3). W wierszu tym przedstawiono koszty związane z zaciągniętym długiem w poszczególnych latach (odsetki).

Jeżeli nie uda się utrzymać wzrostu wydatków bieżących na tym poziomie, a jednocześnie nie uda się uzyskać wyższych dochodów niż zaplanowano, to może się okazać, że w poszczególnych latach nie uda się zrealizować wszystkich zamierzeń inwestycyjnych. Prognozowane wydatki majątkowe zostały oszacowane w oparciu o kontynuowane i planowane przedsięwzięcia inwestycyjne wykazane w załączniku nr 2 do WPF jak również w oparciu o kwotę wolnych środków pozostających do dyspozycji w poszczególnych latach. Jak widać z porównania kolumn 2.2 i 11.3.2 w latach 2016-2017 sytuacja finansowa gminy będzie pozwalała praktycznie tylko na realizację przyjętych w chwili obecnej przedsięwzięć wieloletnich wynikających z załącznika nr 2 do WPF. W pozostałym zakresie przewiduje się realizację inwestycji rocznych.

Prognozowane wydatki ogółem w latach 2015 - 2019 kształtują się następująco:

|             |            |                       |            |
|-------------|------------|-----------------------|------------|
| w roku 2015 | 42 923 800 | w tym wydatki bieżące | 33 873 800 |
| w roku 2016 | 39 795 000 | w tym wydatki bieżące | 33 080 000 |
| w roku 2017 | 40 575 600 | w tym wydatki bieżące | 33 810 600 |
| w roku 2018 | 41 215 000 | w tym wydatki bieżące | 34 580 000 |
| w roku 2019 | 41 561 150 | w tym wydatki bieżące | 34 925 800 |

### III. Wynik budżetu

Prognozowany wynik budżetu (kolumna 3) - definiowany jako różnica pomiędzy dochodami a wydatkami - odzwierciedla założenia przyjęte przy konstruowaniu WPF na lata 2015-2019 i budżetu na 2015 rok. Początkowy okres prognozy uwzględnia kontynuację ambitnego programu inwestycyjnego Gminy skutkującego generowaniu deficytu budżetu. Program

redukcji deficytu budżetu Gminy przewiduje począwszy od 2016 r. uzyskiwanie nadwyżek budżetowych w celu spłaty zobowiązań dłużnych. We wszystkich latach objętych wieloletnią prognozą finansową wynik budżetu z uwzględnieniem przychodów i rozchodów bilansuje się na "zero" zachowując równowagę budżetu.

#### **IV. Przychody**

Deficyt budżetu stanowi niedobór dochodów niezbędnych do sfinansowania zaplanowanych wydatków. W przypadku obciążenia budżetu wcześniej zaciągniętymi zobowiązaniami dłużnymi, kwota nowo zaciągniętego długu oprócz środków na pokrycie deficytu budżetu musi uwzględniać także środki na uregulowanie tych zobowiązań. Powiększona w ten sposób kwota niedoboru dochodów stanowi potrzeby pożyczkowe Gminy.

Prognozowane potrzeby finansowe Gminy na rok 2015 wynosi 4 982 000 zł.

W pozycji przychodów zaplanowane zostały przychody w kolumnie 4 pn. "Przychody budżetu" w kwocie 4 982 000 zł z tytułu kredytu, pożyczek (kolumna 4.3 pn. " Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych".

#### **V. Rozchody**

W pozycji rozchodów (kolumna 5) zaplanowane zostały kwoty związane ze spłatą zaciągniętego długu oraz spłaty zadłużenia zaplanowanego do zaciągnięcia w latach następnych. Wielkość spłaty zadłużenia w poszczególnych latach zdeterminowana została poprzez możliwości Gminy oraz limity wynikające z ustawy o finansach publicznych. Przeprowadzone analizy wskazują na to, że zadłużenie zaciągnięte obecnie oraz zaplanowane do zaciągnięcia w roku 2015 Gmina będzie spłacać do roku 2019.

We wszystkich latach objętych wieloletnią prognozą finansową nie planuje się udzielania pożyczek.

#### **VI. Prognoza długu**

Dług, czyli pożyczone środki zwrotne wspierają rozwój gospodarczy, jednak jego rola zmienia się w zależności od przewidywanych scenariuszy rozwoju sytuacji gospodarczej i rozwiązań legislacyjnych funkcjonujących w sferze finansów publicznych.

W kolumnie 6 przedstawiona została prognoza kwoty długu i tak na:

- rok 2015 wynosi 7 700 000 zł,
- rok 2016 wynosi 5 480 000 zł,
- rok 2017 wynosi 3 280 000 zł,
- rok 2018 wynosi 1 680 000 zł.

Limitowanie możliwości zadłużenia się jednostki samorządu terytorialnego określone zostały w art. 243 ustawy o finansach publicznych, zasady określone w artykule mają zastosowanie po raz pierwszy w roku 2014.

Konstrukcja normy zakłada, że w danym roku budżetowym relacja wydatków związanych z obsługą zadłużenia (kapitał i odsetki) i udzielonymi poręczeniami i gwarancjami a dochodami nie może być wyższa od relacji pomiędzy różnicą dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku i wydatkami bieżącymi a dochodami, obliczonej dla trzech lat poprzedzających dany rok budżetowy jako średnia arytmetyczna z tych lat.

Taka konstrukcja wskaźnika ogranicza ryzyko nadmiernego - w relacji do dochodów

i nadwyżki operacyjnej - zadłużenia się j.s.t., grożącego utratą zdolności do obsługi zobowiązań dłużnych. Maksymalny poziom wydatków na obsługę zadłużenia w danym roku wyznaczany jest na podstawie danych z trzech lat wstecz wg poniższego wzoru.

$$\left( \frac{R + O}{D} \right)_n \leq \frac{1}{3} * \left( \frac{Db_{n-1} + Sm_{n-1} - Wb_{n-1}}{D_{n-1}} + \frac{Db_{n-2} + Sm_{n-2} - Wb_{n-2}}{D_{n-2}} + \frac{Db_{n-3} + Sm_{n-3} - Wb_{n-3}}{D_{n-3}} \right)$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- R - planowaną na rok budżetowy łączną kwotę z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, oraz wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90,
- O - planowane na rok budżetowy odsetki od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, odsetki i dyskonto od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90 oraz spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji,
- D - dochody ogółem budżetu w danym roku budżetowym,
- Db - dochody bieżące,
- Sm - dochody ze sprzedaży majątku,
- Wb - wydatki bieżące,
- n - rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,
- n-1 - rok poprzedzający rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,
- n-2 - rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata,
- n-3 - rok poprzedzający rok budżetowy o trzy lata.

Maksymalny wskaźnik możliwości spłaty zadłużenia zaciągniętego przez Gminę Tczew przedstawiony został w kolumnie 9.7, natomiast w kolumnie 9.6 przedstawiony został prognozowany wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań w poszczególnych latach. Jak widać z przedłożonych danych Gmina Tczew spełnia wymogi ustawowe.

## **VII. Finansowanie deficytu i przeznaczanie nadwyżki.**

W roku 2015 deficyt sfinansowany zostanie zaciągniętym pożyczką i kredytem, natomiast planowana w latach 2016-2019 nadwyżka przeznaczona zostanie na spłatę długu.

## **VIII. Wielkości informacyjne i kontrolne**

Kolumna 8.1 i 8.2 tabeli WPF przedstawia relację zrównoważenia wydatków bieżących, o których mowa w art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Kolumny od 9.1 do 9.8.1 tabeli WPF przedstawiają planowane wskaźniki spłaty zobowiązań oraz dopuszczalny wskaźnik spłaty, o których mowa w art. 243 ustawy.

## **IX. Zestawienie przedsięwzięć wieloletnich**

Załącznikiem do uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej jest wykaz

wieloletnich przedsięwzięć bieżących i majątkowych, w tym planowanych do realizacji ze środków Unii Europejskiej. Dla każdego z przedsięwzięć określono odrębnie:

- nazwę i cel,
- jednostkę organizacyjną odpowiedzialną za realizację lub koordynującą wykonanie przedsięwzięcia,
- okres realizacji i łączne nakłady finansowe,
- limit wydatków w poszczególnych latach,
- limit zobowiązań.

W wykazie ujęte zostały wszystkie umowy, które będą realizowane w okresie co najmniej lat 2015 - 2016 w oparciu o środki finansowe zarezerwowane na te umowy w Wieloletniej Prognozy Finansowej i odpowiednio w budżecie na 2015 rok.

Oprócz tego ujęto inne przedsięwzięcia wieloletnie, które są planowane do realizacji w latach 2015 - 2018, a podjęcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej powoduje, iż stają się one podstawą do podejmowania faktycznych zobowiązań do wielkości limitów wydatków określonych dla każdego z nich w poszczególnych latach prognozy.

## **X. Podsumowanie**

Wyniki procesu wieloletniego prognozowania z uwzględnieniem opisanych założeń i zastosowaniem przedstawionej metodologii zostały zaprezentowane w załączniku Nr 1, będącym integralną częścią uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tczew. Przyjęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Tczew wartości w poszczególnych kategoriach zostały zaprognozowane w ocenie osób sporządzających prognozę w sposób bezpieczny. Dodatkowe korekty merytoryczne umożliwiają urealnienie prognozy.